

VEILIG GEHECHT EN AUTONOOM DE WERELD ONTDEKKEN

Online AIT Studiedag maandag 31 mei 2021
Tijd: 9.30 tot 17.00 uur

Live gestreamd vanuit 'De Reehorst'.

Inleiding

Veilig gehecht en autonoom de wereld ontdekken.

Het belang van veilige gehechtheid voor de ontwikkeling van kinderen wordt steeds duidelijker. Het besef dat veilig gehecht zijn ertoe doet en leidt tot autonomie bij het kind is de laatste jaren veel sterker geworden. Ook binnen de methodieken VHT en VIB.

AIT heeft met dit besef de methodieken VHT en VIB inhoudelijk kunnen door ontwikkelen door en dankzij de intensieve samenwerking met het werkveld, waar vanuit verschillende werksectoren met kinderen en gezinnen gewerkt wordt. Door haar netwerkstructuur heeft AIT de kans om vanuit verschillende perspectieven te kijken naar het welzijn van het kind en hoe de methodieken VHT en VIB ingezet kunnen worden om dit welzijn te bevorderen.

Vanuit de visie van de methodieken begint de ontwikkeling van het kind, de hechting en het welbevinden bij -9 maanden. Kinderen communiceren en gedragen zich van nature vanuit hun eigen ontwikkelingsbehoefte met hun (aanstaande) ouders, zijn nieuwsgierig en willen graag groeien en leren. In de basis zijn de intenties altijd goed. Zowel van de ouders als van de kinderen. Zij willen het graag goed hebben met elkaar. Echter.... ouders zijn zelf op hun beurt gevormd door hun verleden en zij acteren vanuit hun eigen achtergrond. Hoe reflectief kunnen ouders dan zijn met hun kinderen en lukt het hen een gemeenschappelijke pedagogische basis te creëren met ruimte voor ieders inbreng en voor ieders pedagogische inzichten, zodat ze de initiatieven van de kinderen kunnen zien, begrijpen en volgen? Zodat de kinderen zo onbelast mogelijk zichzelf kunnen zijn en autonoom de wereld (gaan) ontdekken?

Videobeelden laten op microniveau zien hoe de ontwikkeling van het kind verloopt. We nemen het initiatief van het kind als beginpunt en het werken met het schema van basiscommunicatie geeft handvatten naar bewustwording, verandering en oplossingen. VHT en VIB geven zo een tweede kans om de initiatieven opnieuw te zien en objectief en nauwkeurig te duiden. Dit geldt zeker bij kinderen met onbegrepen gedrag en/of gedrag dat er door beperkingen net iets anders uit kan zien. Deze manier van kijken komt ten goede aan de ontwikkeling van meer autonomie bij kinderen.

Het kind groeit op in het gezin, maar ook op school c.q. de kinderopvang, dat daarmee als het tweede opvoedmilieu gezien wordt. De nauwe verbinding en samenspraak tussen de ouders en de professionals wordt steeds belangrijker en het werken met VIB en VHT geeft een grote gemeenschappelijke deler.

Deze studiedag gaat over je bewust worden en herkennen van ontwikkelingsinitiatieven door op microniveau te kijken naar hechting en reflectief ouderschap. Daarnaast is er aandacht voor het 'pedagogisch-didactisch kompas', dat boeiend en interessant is voor zowel ouders als professionals. En dit allemaal ten behoeve van de ontwikkeling van het kind, onze burgers van de toekomst.

Wij wensen jullie een leerzame en inspirerende dag toe.

AIT, Marij Eliëns en Monique Konings

09.30 tot 09.45 uur: **Inleiding ochtendprogramma AIT.**
Marij Eliëns

09.45 tot 10.35 uur: **Het Hechtingsplan: de invloed van hechtingsfundamenten op onze levensweg en op die van onze kinderen en kleinkinderen.**
Lonneke van Houten

Tijdens de eerste presentatie van de dag vertelt Lonneke van Houten over de eerste fase van een mensenleven waarin het hechtingsfundament wordt aangelegd. Haar lezing gaat ook over de invloed van hechting op de levensreis van wieg tot graf. Lonneke geeft inzicht in de mechanismen die ontstaan naar aanleiding van een ongezonde hechtingsbasis. Ze plaatst hechting in een context. Een context die een mensenleven beschrijft vanuit heel verschillende invalshoeken, vanuit een visie die soms grensverleggend is. Ze brengt een andere manier van kijken naar het leven, een andere manier van denken over relaties, ze vertelt verhalen van mensen, legt verbanden tussen gebeurtenissen en vraagt je na te denken over jezelf, over jullie samen en over wat je eigenlijk wilt voor jezelf, voor je kinderen en voor de ouders en kinderen waar je mee werkt en hoe dat vorm te geven.

Lonneke van Houten is verloskundige en therapeutisch coach. Ze schreef het boek "Het Hechtingsplan". In dit boek is een overzicht gemaakt van een aantal essentiële punten die om bewustwording vragen waar het voorbereiding op het ouderschap betreft. Ze schreef het boek voor ouders, aanstaande ouders, geboortezorg professionals, studenten binnen de geboortezorg, therapeuten, therapeuten in opleiding en voor iedereen die wil weten hoe het allemaal begon.

10.35 tot 11.00 uur: **Koffie- en theepauze**

11.00 tot 12.00 uur: **Ghost in the nursery.**
Drs. Marja Rexwinkel

Marja Rexwinkel gaat tijdens haar presentatie in op het verband tussen een veilige gehechtheidsrelatie en het vermogen tot mentaliseren, waarbij de ontwikkelingslijn van mentaliseren steeds gekoppeld wordt aan ouderschap en de vroegste ontwikkeling. Selma Fraiberg heeft in de jaren '60 van de vorige eeuw het begrip de 'ghost in the nursery' beschreven; oude, onverwerkte spoken uit het verleden van de ouders die 'weer actief worden' bij de komst van een kind. Echter jaren later, met het onderzoek naar en theorie over het vermogen tot mentaliseren, beschreef Peter Fonagy dat, met betrekking tot intergenerationele overdracht van pathologie, 'history no destiny' is; de oude spoken uit het verleden worden niet automatisch geactiveerd of doorgegeven bij de geboorte van het kind. Het gaat namelijk om onverwerkte of niet gementaliseerde ervaringen van ouders die doorgegeven kunnen worden. Het vermogen tot reflectief ouderschap werkt als een protectieve factor.

Gedurende haar professionele leven als psychotherapeut die met alle leeftijden heeft gewerkt, is Marja steeds meer tot de overtuiging gekomen dat wij zo vroeg mogelijk moeten beginnen. Haar interessegebied is inmiddels de aller vroegste ontwikkeling vanaf de kindervens en conceptie met als tweede interesse gebied het ouderschap. Deze twee zijn voor Marja onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Drs. Marja Rexwinkel is klinisch psycholoog, psychoanalytische psychotherapeut en infantMentalHealth-specialist. Ze heeft aan de wieg gestaan van de tweejarige IMH opleiding en aan het modulair opleiden voor de IMH-generalist en -specialist vanaf 2016, passende bij wat nodig was

door de verandering van het jeugdstelsel en de oprichting van wijkteams. Zij is een van de oprichters van het IMH-centrum de OuderKindLijn in Amsterdam, een specialistisch ggz-centrum voor de doelgroep -9 maanden tot 6 jaar en ouders. Zij is als opleider verbonden aan het MOC Kabouterhuis en opleider en supervisor in diverse andere opleidingen.

12.00 tot 13.00 uur: **Lunchpauze**

13.00 tot 13.05 uur: **Inleiding middagprogramma.**
Marij Eliëns.

13.05 tot 14.05 uur: **De fijnste school voor Kiki.**
Drs. Christine Brons

De presentatie van Christine Brons gaat over de zoektocht naar een nieuwe school voor Kiki, de kleindochter van Christine. Kiki is verhuisd van Amsterdam naar Groningen en is op zoek naar een fijne en goede school waar ze zich ten volle kan ontwikkelen en ontplooien...

Wat maakt een school een 'goede' school? Wat kan er anders in het traditionele onderwijs? Kan een Exnovatieve school een school zijn, die een antwoord heeft op de vragen van Kiki? En welke rol speelt Beeldcoaching daarin? Wat maakt de manier van kijken van Beeldcoaches anders?

Beeldcoaches werken met beelden en leerkrachten, maar wat is nu de verbinding met VHT en VIB? Christine heeft met Kiki in gedachte haar ideale school opgericht in Groningen, "de PIT", wat de eerste Exnovatieve School van Nederland is geworden. Middels jarenlange ervaring door het werken met Beeldcoaching, heeft Christine namelijk een visie opgebouwd over hoe een kind helemaal tot ontplooiing kan komen op school, zodat het plezier heeft in leren, wat kinderen van nature hebben. Met haar visie wordt het plezier van kinderen in leren ondersteund, óók als het thuis of door omstandigheden niet helemaal vanzelf gaat.

***Drs. Christine Brons** is psycholoog, filmer, auteur en Hoofdopleider Beeld- en Exnovatief Beeldcoachen in zowel Nederland als België. Ze schreef vier boeken over Beeldcoaching, publiceert artikelen en maakte meerdere films. Ze is een van de grondleggers van "De PIT Groningen".*

14.05 tot 14.30 uur: **Koffie- en theepauze**

14.30 tot 15.30 uur: **Klein kijken naar interactie bij personen met een communicatieve beperking.**
Nienke Brink en Kathelijn Donders.

We weten allemaal dat afstemmen de basis is voor interactie en communicatie. Maar wat nu als je communicatiepartner één of meerdere zintuigen niet (goed) kan gebruiken, hoe stem je je dan goed af? En hoe zorg je ervoor dat het hechtingsproces zo goed mogelijk kan verlopen? Het is dan nodig om je te kunnen verplaatsen in de belevingswereld van die ander. Een wereld van tast en nabijheid, waarin initiatieven er anders uit kunnen zien dan je verwacht.

Aan de hand van videobeelden leert het systeem (ouders/opvoeders/leerkrachten/begeleiders/behandelaren) deze initiatieven herkennen. Om vervolgens te kijken hoe hierop een ontvangstbevestiging gegeven kan worden die merkbaar is voor deze persoon. "Je moet erin geloven"

wil je het kunnen bereiken” (Rommetveit, 1974) en daarmee het vertrouwen in de ander hebben, vormt de basis van de visie van Nienke Brink en Kathelijn Donders op interactie en communicatie met personen met communicatieve beperkingen. Aan de hand van videobeelden en verschillende theorieën nemen Nienke en Kathelijn je mee in deze bijzondere wereld, waarin klein kijken van essentieel belang is.

Nienke Brink is orthopedagoog en werkzaam als behandelcoördinator bij Koninklijke Kentalis. Zij is betrokken bij de behandeling van kinderen en jongeren met een taalontwikkelingsstoornis (TOS). Daarnaast heeft zij expertise op het gebied van doofblindheid en verzorgt zij intern en extern de opleiding VIB met specialisatie doofblindheid (Communicatie Coach DoofBlind).

Kathelijn Donders is deskundige communicatie bij Koninklijke Kentalis. Zij heeft expertise op het gebied van doofblindheid en communicatief meervoudig beperkten (CMB). Als coach gaat zij naar instellingen voor verstandelijk gehandicapten om medewerkers te ondersteunen waar sprake is van communicatienood. Daarnaast is zij opleider VIB met specialisatie doofblindheid (Communicatie Coach DoofBlind) zowel in Nederland als internationaal.

Op dit moment ontwikkelen Nienke en Kathelijn samen modules voor het scholingsprogramma van Koninklijke Kentalis op het gebied van communicatie. Deze gaan over ‘afstemmen’, ‘betekenisoverdracht’ en het ‘delen van emoties’ met personen met aangeboren doofblindheid, waarbij de methodiek VIB een belangrijk onderdeel is.

15.30 tot 15.45 uur: **Koffie- en theepauze**

15.45 tot 16.45 uur: **Hé professional zie je mij?**
Wilma van Esch

Van wie kun je beter leren wat nodig is voor hun ontwikkeling, dan van kinderen zelf? We weten dat wanneer kinderen lekker in hun vel zitten en hoog betrokken bezig zijn, zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Wij kunnen hun wereld niet ideaal maken, maar zeker wel raken! Lukt het jou om samen met opvoeders de ontwikkeling van kinderen te zien en op waarde te schatten? Een rijke, uitdagende omgeving te creëren? Ruimte te bieden voor initiatieven en het goede gesprek aan te gaan?

In een praktische en prikkelende presentatie nodigt Wilma van Esch je uit om écht te kijken naar de ontwikkeling van kinderen, en na te denken over wat je ziet. Je bewust te worden van hoe je kijkt. En wat je daarmee kunt. Een verhaal over een pedagogisch kompas, je passie en compassie. Om kinderen nog beter te zien en te begrijpen.

Wilma van Esch is ecologisch pedagoog, spreker, trainer en auteur en heeft in veel verschillende onderwijs- en opvoedingscontexten met kinderen, ouders en professionals gewerkt (PO, KO, MBO, HBO). Zij schreef samen met prof. dr. Ferre Laevers de boeken “Grip op competenties, ontwikkeling bij kinderen zien en waarderen” en “Grip op competenties, ontwikkeling bij jonge kinderen zien en waarderen”. De rode draad van haar werk is het kijken naar welbevinden en betrokkenheid van alle betrokkenen om optimale ontwikkeling te stimuleren.

16.45 tot 17.00 uur: **Afsluiting**
Marij Eliëns

Aanmelden via <http://aitnl.org>